

مقایسه نظریه خاص ذهن سوء استفاده کنندگان جنسی از زنان با افراد عادی

زینب خانجانی^۱، عبدالله فیروزیان^۱، جعفر بهادری خسروشاهی^۱
۱- گروه علوم تربیتی، دانشکده روانشناسی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران

یافته / دوره چهاردهم / شماره ۳ / تابستان ۹۱ / مسلسل ۵۲

چکیده

دریافت مقاله: ۹۰/۹/۱۰، پذیرش مقاله: ۹۰/۱۱/۱۸

- * مقدمه: هدف پژوهش حاضر بررسی مقایسه ای نظریه خاص ذهن سوء استفاده کنندگان جنسی از زنان با افراد عادی بود.
- * مواد و روش‌ها: این پژوهش از نوع مورد- شاهدی بود. جامعه آماری این پژوهش کلیه سوء استفاده کنندگان جنسی زندانی رده سنی ۲۰ تا ۳۵ ساله طی سال‌های ۸۹-۱۳۸۸ شهر ارومیه بودند که از این جامعه تعداد ۳۰ سوء استفاده کننده جنسی زنان با روش نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند. همچنین برای انتخاب گروه نمونه عادی تعداد ۳۰ نفر که از لحاظ ویژگی‌های سنی، جنسی و تحصیلات با گروه سوء استفاده کننده جنسی هم‌تا شده بودند، انتخاب شدند. برای گردآوری داده‌ها از آزمون چشم بزرگسالان برای ارزیابی نظریه عام استفاده شد. از سویی برای تجزیه و تحلیل داده‌ها، از روش‌های آماری توصیفی و آزمون t استفاده شد.
- * یافته‌ها: نتایج نشان داد که سوء استفاده کنندگان جنسی از زنان نسبت به گروه عادی در نظریه خاص ذهن تفاوت معنی‌داری دارند. یعنی سوء استفاده کنندگان جنسی از زنان در نظریه خاص ذهن از نقص بیشتری برخوردارند.
- * بحث و نتیجه‌گیری: مشکلات سوء استفاده کنندگان جنسی در حوزه‌های صمیمیت، همدلی و تحریفات شناختی از نقص در نظریه ذهن ناشی می‌گردد که با افزایش آنها می‌توان مشکلات سوء استفاده کنندگان جنسی را تقلیل داد.
- * واژه‌های کلیدی: نظریه خاص ذهن، سوء استفاده کنندگان جنسی، زنان.

آدرس مکاتبه: تبریز، دانشگاه تبریز، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی
پست الکترونیک: jafar.b2010@yahoo.com

مقدمه

شناخت به گونه‌های مختلفی تعریف شده است. روانشناسان معاصر بدون اینکه قصد نادیده گرفتن فرایندهای هوشی دقیق را داشته باشند، دامنه شناخت را به دیگر ویژگی‌های اجتماعی و روانشناختی انسان بسط می‌دهند. در یک نگاه، شناخت جریانی است که با فرایندها و منابع درونی و بیرونی به جریان می‌افتد. پس شناخت در تعامل نزدیک با دنیای بیرون رخ می‌نماید و برای اعمال سازشی و تنظیم آنها ضروری می‌باشد (۱).

رشد توانایی توجه به دیدگاه‌ها و مهارت‌های مربوط به ارتباط با دیگری آغازگر مطالعات اصولی در زمینه شناخت اجتماعی (Social Cognition) است. اجتماعی شدن مستلزم تعامل داشتن با دیگران و یا تعامل قاطع مستلزم درک دیدگاه دیگری است. شناخت اجتماعی شامل تفکر درباره افکار، احساسات، نگرش‌ها و رفتارهای خود و دیگران و نیز استدلال درباره انسان‌ها و روابط انسانی است (۲). موضوع شناخت اجتماعی، انسان و امور انسانی است و به معنی شناخت مردم و اعمال آنهاست (۳). شناخت اجتماعی با فهم بازنماییها و فرایندهای ذهنی که در امر قضاوت اجتماعی و رفتار اجتماعی انسان نقش دارد، مرتبط است (۴). در مجموع شناخت اجتماعی به عنوان یک موضوع مهم در روابط بین فردی و درون فردی افراد جایگاه مهمی در روانشناسی و بخصوص در روانشناسی تحولی نگر دارا می‌باشد. رشد و شناخت اجتماعی پیرامون سه جنبه مهم، سازمان داده می‌شود: تفکر درباره خود، تفکر درباره انسان‌ها و تفکر درباره روابط بین انسان‌ها (۵). اخیراً برخی مطالعات به بررسی سازه‌های شناخت اجتماعی نظیر ادراک شخص (Person Perception)، مهارت‌های پذیرش نقش (Role-Taking skills) و نظریه ذهن (Theory of mind) پرداخته اند (۶). سازه اخیر یعنی نظریه ذهن یکی از بحث برانگیزترین موضوعات مطرح در روانشناسی رشد می‌باشد (۷).

اصطلاح نظریه ذهن را اولین بار پریماک^۱ و وودراف^۲ در سال ۱۹۷۸ در مقاله‌ای با عنوان آیا شمشپانزه نظریه ذهن دارد؟ مطرح

کردند. در آن مقاله اصطلاح نظریه ذهن به توانایی شناختی ای اشاره می‌کرد که اجازه می‌داد هر فرد بداند که دیگران افکار منحصر به خود را دارند که می‌توانند از افکار آن فرد و یا حتی با واقعیت، متفاوت باشد. در واقع توانایی درک این موضوع که دیگران واجد حالات ذهنی ای همچون افکار، تمایلات و عقایدی هستند که ممکن است با حالات ذهنی خود فرد یا واقعیت متفاوت باشد، نظریه ذهن نامیده می‌شود (۸). نظریه ذهن در عمل به فرد ابزار قدرتمندی می‌دهد که با آن به اکتشاف، پیش بینی و تغییر رفتار دیگران دست بزند. نظریه ذهن را به عنوان قدرت ذهن انسان برای تصور کردن حالت‌های ذهنی خودش و دیگران تعریف می‌کنند (۹). سنمن^۳ نظریه ذهن را درک تعامل اجتماعی به وسیله اسناد باورها، امیال، قصدها و هیجانها به خود و دیگران به منظور تبیین و پیش‌بینی رفتار تعریف می‌کند (۱۰).

توانایی نظریه ذهن که ذهنی سازی (۱۱)، ذهن خوانی (۱۲)، موضع هدفمندی (۱۳) و کشف عامل (۱۴) نیز نامیده شده، به عنوان بازنمایی پیوسته وضعیت ذهنی خود و دیگران تعریف شده است و منظور از آن ظرفیت شناختی جهت بازنمایی حالات ذهنی خود و دیگران است (۱۴-۱۱). به عبارت دیگر نظریه ذهن پیش بینی رفتار بر حسب حالات ذهنی است (۱۵). این توانایی به ما این امکان را می‌دهد که در اجتماع و در تعامل با دیگران همانند یک بازیگر شطرنج، اندیشه‌ها، باورها، گرایش‌ها و هدف‌های دیگران را در ذهن خویش بازنمایی کنیم و واکنش مناسب نشان دهیم. به بیان دیگر همه افراد دارای باورها و گرایش‌هایی هستند که می‌تواند درست یا نادرست باشد. نظریه ذهن این توانایی را در افراد به وجود می‌آورد که بین وضعیت‌های روانی بیرونی (تظاهرات، ژست‌ها و علایم) و وضعیت‌های درونی ذهن (باورها، احساسات و نیت) ارتباط برقرار سازند که در اثر این ارتباط افراد قادر خواهند بود که به پیش‌بینی رفتار دیگران در

1.Premack
2.Woodruff
3.Senman

موقعیت‌های مختلف اجتماعی بیرازند (۱۶). وارد^۱ معتقد است که نقص در نظریه خاص ذهن باورها و نگرش‌هایی است که سوء استفاده‌کنندگان جنسی، عمل سوء استفاده جنسی خود را منطقی و موجه تلقی می‌کنند (۱۷). در واقع نقص خاص نظریه ذهن به نقایص مشخص‌تری در درک وضعیت‌های روانی اشاره دارد و افراد سوء استفاده جنسی نظریات ویژه و خاصی درباره انواع خاص وضعیت‌های روانی در روابط خاصی دارند (۱۸). برای مثال ادراک تمایل‌های افراد در روابط رمانتیک یا روابط مبتنی بر قدرت مانند کارگر و کارفرما. در واقع احتمال دارد این افراد در ادراک وضعیت روانی دیگران از قبیل کودکان یا فردی از جنس مخالف اشتباه کرده و در اثر آن نظریاتی مشتمل بر مفروضه‌های نادرست داشته باشند و این نظریات زیربنایی نیز موجب سوگیری در تفسیر سوء استفاده‌کنندگان از رفتار قربانی شده و منجر به اسنادهای همسو با مفروضه‌های اساسی هنگام توجه سوء استفاده‌گری شوند (۱۹). تحقیقات در زمینه سوء استفاده‌کنندگان جنسی نشان می‌دهد که عواملی چون تحریفات شناختی، نقص در مهارت‌های ارتباطی، نقص در صمیمیت، وجود مشکل در همدلی با قربانی و عزت نفس پایین در ایجاد و حفظ سوء استفاده جنسی دخالت دارند. در پژوهشی نشان داده شد که سطوح توانایی نظریه ذهن سوء استفاده‌کنندگان جنسی در مقایسه با سوء استفاده‌کنندگان غیر جنسی و افراد عادی پایین است (۲۱-۲۰). میهایلیدز^۲ و همکاران در پژوهش خود دریافتند که سوء استفاده‌کنندگان جنسی از کودکان در مقایسه با افراد عادی، در پاسخ به جفت واژه‌های امور جنسی و کنترل ناپذیری از سرعت واکنش بیشتری نسبت به سایرین برخوردارند (۲۱). در مطالعه وانگ^۳ و همکاران مشخص شد که سوء استفاده‌کنندگان، میل به معنابخشی جنسی به رفتارهای قربانی خود داشته و آنان را به عنوان موجوداتی شهوت برانگیز و دائم‌خواهان برقراری رابطه جنسی گزارش می‌دهند (۲۲). در پژوهش دیگری مشخص شد که سوء استفاده‌کنندگان جنسی از زنان معتقدند که اساساً آنان جایگاه نازل‌تری نسبت به مردان داشته و لذا از ارزش

کمتری برخوردارند (۲۳). وارد و کنین^۴ در پژوهش خود اظهار داشتند که سوء استفاده‌کنندگان جنسی بر این باور هستند که زنان خواهان برقراری رابطه جنسی هستند و این حق قانونی آنها می‌باشد (۲۴). همچنین در پژوهشی وارد و همکاران نشان دادند که سوء استفاده‌کنندگان جنسی خود را به دلیل جایگاه اجتماعی بالا، برتر از دیگران دانسته و انتظار دارند که ارضاء نیازهای آنان همواره مقدم بر دیگران باشد و در واقع سوء استفاده‌کنندگان جنسی معتقدند که دیگران باید از آنها پیروی کنند، در غیر اینصورت آنها احساس رنجش و خشم خواهند کرد (۲۳).^۱

وارد در پژوهش دیگری اظهار داشته که سوء استفاده‌کنندگان جنسی در رمزگشایی هیجانات زنان، ناکارآمد عمل می‌کنند و همچنین آنان رفتار قاطعانه را خصومت تلقی کرده و رفتار دوستانه را اغواگری سوء تعبیر می‌کنند (۱۷). در پژوهشی دیگر وارد و همکاران به این نتیجه رسیدند که سوء استفاده‌کنندگان جنسی معتقدند که زنان طبیعتاً به ارزش مسائل جنسی و تظاهرات آن تمایل دارند و با توجه به اینکه مردان از دانش و جایگاه مهمتری نسبت به زنان برخوردارند، لذا صاحب این اختیار هستند که آنچه مایه خوشبختی زنان هست را برای آنان آشکار کنند (۲۳). در نهایت اینکه فرضیه نظریه ذهن در باب سوء استفاده‌کنندگان جنسی هنوز ناشناخته مانده است و همچنین یکی از مطرح‌ترین دیدگاه‌هایی است که بر تحقیقات مربوط به این حوزه سایه افکنده است. بر همین اساس پژوهش حاضر به بررسی مقایسه‌ای نظریه خاص ذهن سوء استفاده‌کنندگان جنسی از زنان با افراد عادی پرداخته است.

1. Ward

2. Mihailides

3. Wang

4. Ward & Keenan

مواد و روش‌ها

این پژوهش از نوع مورد-شاهدی بود. جامعه آماری این پژوهش کلیه سوء استفاده‌کنندگان جنسی زندانی شده در رده سنی ۲۰ تا ۳۵ ساله طی سال‌های ۸۹-۱۳۸۸ شهر ارومیه بودند که از این جامعه تعداد ۳۰ سوء استفاده‌کننده جنسی از زن با روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. ملاک انتخاب سوء استفاده‌کنندگان جنسی از زنان بر مبنای مصاحبه صورت گرفته در زندان و همچنین مدارک موجود در پرونده آنها بود. همچنین برای مقایسه گروه سوء استفاده جنسی با افراد عادی تعداد ۳۰ نفر از افرادی که در شهر ارومیه زندگی می‌کردند و سوء استفاده جنسی نبودند، به شیوه نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. در ضمن تمام نمونه‌های سوء استفاده‌کننده جنسی نیز از لحاظ ویژگی‌های سنی و تحصیلات با گروه کنترل هم‌تا شدند. از سویی برای تجزیه تحلیل داده‌ها، از روش‌های آماری توصیفی و آزمون t مستقل استفاده شد. از ابزار آزمون نظریه خاص ذهن برای گردآوری اطلاعات استفاده شد. این آزمون، یک آزمون محقق ساخته در زمینه سنجش نگرش‌های ناکارآمد و تحریفات شناختی سوء استفاده‌کنندگان جنسی می‌باشد. آیتم‌های این آزمون از اظهارات جنسی سوء استفاده‌کنندگان اقتباس گردیده که در پژوهش‌های وارد و کینن (۲۴) گزارش شده است و پس از اعمال اصلاحات لازم تعداد ۲۴ سوال انتخاب شدند. نحوه نمره‌گذاری این پرسشنامه بدین صورت است که سوالات پرسشنامه با مقیاس سه گزینه‌ای (بلی-خیر- تا حدودی) نمره‌گذاری می‌شود. بنابراین در صورت توافق کامل با آیتم مورد نظر گزینه بلی نمره ۱، گزینه تا حدودی نمره ۰/۵ و گزینه خیر نمره صفر منظور می‌گردد. در واقع هر فردی را که در این پرسشنامه نمره بالاتری بدست آورد، از بیشترین نقص در نظریه خاص ذهن برخوردار است. برای بررسی روایی آزمون از روش همبستگی بین نمرات خرده مقیاس‌ها با نمره کل آزمون استفاده شد که ضرایب بین ۰/۸۱ الی ۰/۹۵ در سطح ۰/۰۰۱ معنی‌دار بودند.

همچنین پایایی این پرسشنامه نیز با استفاده از روش آزمون-بازآزمون در یک نمونه بهنجار طی فاصله ۱۵ روز مورد بررسی قرار گرفته و ۰/۸۲ به دست آمده است.

یافته‌ها

در جدول ۱ آماره توصیفی متغیرهای پژوهش نشان داده شده است.

جدول ۱- میانگین و انحراف استاندارد نظریه خاص ذهن در سوء استفاده‌کنندگان جنسی و افراد عادی

متغیر	گروه	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد
نظریه خاص ذهن	عادی	۳۰	۱۸/۴۶	۷/۵۵
	سوء استفاده‌کنندگان جنسی	۳۰	۷/۹۶	۴/۸۳

با توجه به نتایج جدول ۱ میانگین نظریه خاص ذهن در افراد عادی ۱۸/۴۶ و در سوء استفاده‌کنندگان جنسی از زنان ۷/۹۶ می‌باشد.

همچنین برای بررسی توزیع نرمال بودن داده‌ها از آزمون کولموگروف- اسمیرنوف استفاده شد که نتایج در جدول ۲ ارائه شده‌اند. نتایج جدول ۲ نشان می‌دهد که سطح معنی‌داری متغیرهای پژوهش از ۰/۰۵ بالاتر است و معنی‌دار نیست. و با توجه به اینکه در این آزمون نرمال بودن داده‌ها مبنی بر معنی‌داری نیست، بنابراین داده‌ها از توزیع نرمال برخوردار می‌باشد.

جدول ۲- آزمون نرمال بودن توزیع داده‌های نظریه خاص در افراد عادی و سوء استفاده‌کنندگان جنسی از زنان

متغیر	گروه	گولموگروف اسمرنوف	سطح معنی‌داری
نظریه خاص ذهن	عادی	۳۰	۱۸/۴۶
	سوء استفاده‌کنندگان جنسی	۳۰	۷/۹۶

از سویی برای مقایسه نظریه خاص ذهن سوء استفاده‌کنندگان جنسی از زنان در مقایسه با افراد عادی از آزمون t مستقل استفاده شد که نتایج آن در جدول ۳ نشان داده شده است.

جدول ۳- آزمون t جهت مقایسه نظریه خاص ذهن در سوء

استفاده‌کنندگان جنسی با افراد عادی

متغیر	مقدار t	درجه آزادی	سطح معنی‌داری	تفاوت میانگین
نظریه خاص ذهن	-۶/۴۱	۵۸	< ۰/۰۰۱	۱۰/۵۰

نتایج آزمون برای مقایسه میانگین نظریه خاص ذهن در دو گروه عادی و سوء استفاده‌کنندگان جنسی از زنان نشان می‌دهد که این دو گروه با تفاوت میانگین ۱۰/۵۰ تفاوت معنی‌داری را در نظریه خاص ذهن با یکدیگر دارند ($t = -6/41, p < 0/001$). یعنی نظریه خاص ذهن افراد عادی به طور معنی‌داری از سطح بالاتری نسبت به سوء استفاده‌کنندگان جنسی از زنان است. به عبارتی سوء استفاده‌کنندگان جنسی از زنان در نظریه خاص ذهن به طور معنی‌داری دچار نقص می‌باشند.

بحث و نتیجه‌گیری

یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد که بین افراد عادی و سوء استفاده‌کنندگان جنسی از زنان از لحاظ نظریه خاص ذهن تفاوت معنی‌داری وجود دارد. به طوری که سوء استفاده‌کنندگان جنسی از زنان در نظریه خاص ذهن دچار نقص‌های قابل ملاحظه‌ای هستند. این یافته با نتایج پژوهش‌های وارد و همکاران (۲۴)، گری^۱ و همکاران (۲۵) همسو است. سوء استفاده‌کنندگان جنسی از زنان دوران کودکی نابسامانی را سپری کرده‌اند و از آنجایی که طبق نظر اکثریت قریب به اتفاق پژوهشگران ادراک وضعیت‌های روانی دیگران مبتنی بر شکل‌گیری دلبستگی ایمن در روابط کودک با مراقب است، لذا چنین می‌توان نتیجه‌گیری کرد که آنان به دلیل زمینه‌های خانوادگی آشفته و نابسامان افرادی نایمن بوده و از مجموعه باورهای منفی نسبت به خود، دیگران و جهان برخوردارند. وارد و همکاران (۲۴) معتقد هستند که سوء استفاده‌کنندگان جنسی از زن از این شبکه باورهای خود در جهت استنباط وضعیت‌های

روانی خود و قربانیان استفاده می‌کنند. همچنین آنان معتقدند که اظهارات توجیهی سوء استفاده‌کنندگان جنسی از زن از مجموعه باورها مرسوم به نظریات ضمنی ناشی شده و محتوای این نظریات بر نحوه انتخاب، پردازش و تفسیر اطلاعات دریافتی از موقعیت‌ها و رفتارهای قربانیان تاثیر می‌گذارد. بنابراین مفهوم سازی وارد (۱۷) از سوء استفاده‌گری جنسی این است که نظریات ضمنی انتخاب و تفسیر می‌گردد که سوء استفاده‌کنندگان جنسی از زن محیط اجتماعی خود را به گونه‌ای همسو با نظریات ضمنی انتخاب و تفسیر می‌کنند. بنابراین نظریات ضمنی طی دوران کودکی شکل می‌گیرند. بنابراین وقتی که این افراد درصدد درک و پیش‌بینی رویدادهای ناگوار بر می‌آیند و بعدها این نظریات ضمنی را در حوزه جنسی نیز به کار می‌برند. در واقع محتوای تحریف شده نظریات ضمنی سوء استفاده‌کنندگان جنسی از زن نسبت به زنان عمدتاً سنتی و محافظه کارانه بوده و هماهنگ با استحقاق جنسی مردان و اولویت نیازهای آنان بر زنان و کودکان است.^۱

وارد و همکاران (۲۴) معتقدند که پنج نظریه ضمنی موجب بروز تحریفات شناختی در مورد قربانیان آنها می‌گردد: کنترل ناپذیری میل جنسی، استحقاق جنسی مردان، خطرناک و نایمن بودن جهان، سوء استفاده‌گری جنسی تا زمانی که با آسیب جسمی همراه نباشد. زنان ناشناخته و کالای جنسی هستند. بنابراین این نظریات ضمنی علاوه بر تاثیر بر بازنمایی نادرست سوء استفاده‌کنندگان جنسی از زن، از ادراک و اغراض قربانیان موجب سوگیری در پردازش اطلاعات آنان می‌گردد، به نحوی که اطلاعات دریافتی از محیط اجتماعی و رفتار قربانیان خود را در صورت انطباق بر مجموعه باورهای منفی و اولیه خود پذیرفته و درونی‌سازی می‌کنند و در غیر این صورت آنها را طرد می‌کنند. در واقع سوء استفاده‌کنندگان جنسی در سه

1.Gery

سطح پردازش اطلاعات دریافتی را از رفتار قربانیان سوگیری دارند: آنها به توجیه رفتار خود طبق نیاز روانی می‌پردازند. آسیب جنسی وارده را کوچک و نادیده می‌گیرند و معتقدند تا آسیب جسمی به قربانی نرسد، آنان از رابطه جنسی خود لذت می‌برند، با ارزنده سازی و تحقیر قربانی خود، از خود سلب مسوولیت می‌کنند.

تبیین احتمالی دیگر برای نقص در نظریه خاص ذهن سوء استفاده‌کنندگان جنسی، فقدان مهارت‌های اجتماعی است. زیرا سوء استفاده‌کنندگان جنسی از زن، در ارتباط با قربانیان از احساس آرامش و امنیت بیشتری در مقایسه با دیگران برخوردارند. آنان فاقد مهارت‌های لازم برای برقراری روابط اجتماعی و رابطه جنسی مطلوب می‌باشند. لذا در صورتی که در موقعیت‌های اجتماعی به انزوا و حاشیه رانده نشوند و روابط بین فردی متعددی با بزرگسالان بهرمند باشند، باید همواره به این نکته توجه داشت که این روابط به لحاظ کیفی و ظاهری بوده و فاقد صمیمیت لازم در روابط بین فردی مطلوب است. فقدان مهارت‌های اجتماعی و پیچیدگی ملاحظات روابط بین فردی افراد بزرگسال، باعث پدید آمدن احساس حقارت و میل به انزوا طلبی در این افراد می‌شود. این ضعف و مشکل در برقراری روابط اجتماعی و سایر مشکلات آنان در زمینه همدلی و تحریفات شناختی نسبت به زنان می‌شود. در واقع سوء استفاده‌کنندگان جنسی در ارزیابی و دریافت احساسات و ناراحتی هنگام تماس جنسی از همدلی پایینی برخوردارند و زنان به دلیل شرکت در موقعیت‌های پرخطر مانند پارتی‌های شبانه، مصرف الکل و یا پوشیدن لباس‌های تحریک‌کننده و نیز نحوه آرایش از استعداد بیشتری برای شکل‌گیری سوء اسناد و خطاهای شناختی در مورد رفتار آنان برخوردارند (۲۳).

در واقع این نظریه که زنان موجودات ناشناخته‌اند و یا کالای جنسی هستند، از جمله نظریات ضمنی اختصاصی سوء

استفاده‌کنندگان جنسی از زنان می‌باشند. آنان زنان را اغواگر جنسی ادراک می‌کنند؛ لذا ادعای قربانی مبنی بر سوء استفاده گری جنسی از او را با این منطقی سازی که هر رابطه جنسی با رضایت انجام می‌گیرد و ادعای سوء استفاده گری جنسی تنها برای حفظ آبرو و جلوگیری از بدنامی است، توجیه می‌کنند. در واقع آنان زنان را کالای جنسی دانسته و به هر گونه رفتار روزمره آنان حتی به ساده‌ترین رفتار آنان معنای جنسی می‌دهند و اساساً زنان را منبع لذت‌گرایی و طبیعت‌گرایی و تنها وسیله‌ای برای تفریح و خوشگذرانی ادراک می‌کنند (۲۲).

بنابراین با توجه به یافته‌های پژوهش پیشنهاد می‌شود که در مراکز مشاوره و روان‌درمانی زندان‌ها، از نظریه ذهن و آموزش ذهن‌خوانی و همدلی به عنوان راهبرد نوینی در درمان سوء استفاده‌کنندگان جنسی استفاده گردد. از سویی پیشنهاد می‌شود که این پژوهش بر روی سایر سوء استفاده‌کنندگان مانند افرادی که سرقت می‌کنند نیز اجرا شود و نتایج آن با یافته‌های پژوهش حاضر مقایسه شود. همچنین مشابه این پژوهش بر روی سوء استفاده‌کنندگان جنسی زن و بر روی قومیت‌های دیگر نیز اجرا شده و مورد مقایسه قرار گیرد. این پژوهش با محدودیت‌هایی نیز مواجه بود که از جمله اینکه از پژوهش بر روی سوء استفاده‌کنندگان جنسی در سنین ۲۰-۳۵ اجرا شده و از ابزارهای خودگزارش دهی استفاده شد که در تعمیم نتایج باید احتیاط شود. از طرفی بر گروه سوء استفاده‌کنندگان جنسی مرد و افراد آذری زبان استفاده شده است که قابل تعمیم به سایر افراد و اقوام دیگر نیست.

تشکر و قدردانی

این مقاله حاصل پایان‌نامه دانشجویی بوده و نویسندگان بر خود لازم می‌دانند که از افراد زندانی شده در شهر ارومیه و همچنین ریاست محترم زندان‌های شهر ارومیه تشکر و قدردانی نمایند.

References

1. Najmi B. The NeuroPsychological Quality of Attention Deficit Hyperactivity Disorder (ADHD). *Research in Behavioral Sciences*. 2007; 5(1): 55-63.
2. Flavell JH, Miller PH. Social cognition. In D. Kuhn & R. Siegler (Eds.), *Handbook of child psychology: cognition, perception, and language* (Vol. 2., pp. 851-887). New York: Wiley; 1998.
3. Pinkham AE, Penn DL, Perkins DO, Lieberman J. Implications for the neural basis of social cognition for the study of schizophrenia. *Journal Psychiatry*. 2003; 160: 815-24.
4. Smith ER, Semin GR. Situated social cognition. *Current Directions in Psychological Science* 2007; 16 (3): 132-135.
5. Carpenter M, Pennington BE, Rogers SJ. Interrelations among social-cognitive skills in young children with autism. *Journal of Autism & Developmental Disorders* 2002; 32: 91– 106.
6. Grady CL, Keightley ML. Studies of altered social cognition in neuropsychiatric disorders using functional neuroimaging. *Can Journal Psychiatry* 2002; 47:327–336.
7. Taylor JL, Kinderman P. An analogue study of attributional complexity, theory of mind deficits and paranoia. *British Journal of Psychology* 2002; 93: 137–140.
8. Wimmer H, Perner J. Beliefs about beliefs: Representation and constraining function of wrong beliefs in young children understands of deception. *Journal Cognition* 1983; 13: 103-128.
9. Leslie A M. Some implications of pretense for mechanisms underlying the child's theory of mind. In J. W. Astington, P. L. Harris, & D. R. Olson (Eds), *Developing theories of mind*. Cambridge, Great Britain: Cambridge University Press, 1988.
10. Senman PL. Cognitive processes in theory of mind tasks: Inhibition of attention and symbolic representation in young children. Available from [http:// www. Lib.Umi.com/Proquest/Dissertation/ Research](http://www.Lib.Umi.com/Proquest/Dissertation/Research); 2002.
11. Gallagher HL. Functional Imaging of 'Theory of Mind,' *Trends in Cognitive Science* 2003; 7(2): 77-83.
12. Vogeley K, Bussfeld P, Newen A, Herrmann S, Happe F, Falkai P, Et al. Mind Reading: Neural Mechanisms of Theory of Mind and Self-perspective, *Neuro- Image* 2001; 14: 170-181.
13. Dennett DC. *Making Sense of Ourselves*. Cambridge, Mass.: MIT Press, 1987.
14. Blair RJ. Neuro-cognitive Models of Aggression, *Journal of Neurology, Neurosurgery, and Psychiatry* 2001; 71:727–31.
15. Zimmer C. How the Mind Reads Other Minds, *Science* 2003; 300: 1079-1080
16. Realo A, Allik J, Nolvak A, Valk R, Ruus T, Schmidt M, Eilola T. Mind-reading ability: Beliefs and performance. *Journal of Research in Personality* 2003; 37: 420-445.

17. Ward T. Good lives and the rehabilitation of offenders: Promises and problems. *Aggression and Violent Behavior: A Review Journal* 2002; 7: 513-528.
18. McMurran M, McGurire J. Social problem solving and offending evidence; 2005.
19. Seidman B, Marshall WL, Hudson SM, Robertson PJ. An examination of intimacy and loneliness in sex offenders. *Journal of interpersonal violence* 1994; 9: 518- 539.
20. Marshal WL, Hudson SM, Jones R, Fernandez YM. Empathy in sex offenders. *Clinical psychology review* 1995; 15: 99-113.
21. Mihailides S, Devilly GJ, Ward T. Implicit cognitive distortions and sexual offending. *Sexual Abuse: A Journal of Research and Treatment* 2004; 16: 333-350.
22. Wang YG, Wang YQ, Chen SL, Zhu CY, Wang K. Theory of mind disability in major depression with or without psychotic symptoms: a componential view. *Psychiatry Reserch* 2008; 30(2): 153-61.
23. Ward T, Gannon T, Keown K. Beliefs, values and action: the judgment model of cognitive distortions in sexual offenders. *Aggression and violent behavior* 2005; 11: 323-340.
24. Ward T, Keenan T. Child molesters's implicit theories. *Journal of Interpersonal Violence* 1999; 14: 821-838.
25. Gery I, Milijkovitich R, Berthoz S, Soussignan R. Empathy and recognition of facialexpression of emotion in sex offenders. Non- sex offenders and normal controls. *Pschiatry research* 2007; 2(2): 252-262.